

PROJEKTO PIRKIMAI

Kam skirtas leidinys?

Leidinys skirtas tik tiems Europos Sąjungos 2007–2013 m. struktūrinės paramos lėšomis finansuojamus projektus įgyvendinantiems projektų vykdytojams, kurių įgyvendinančioji institucija yra viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra (CPVA). Čia rasite informaciją:

- ▶ kas yra projekto pirkimų planas;
- ▶ kaip turi būti vykdomi projekto pirkimai;
- ▶ kokie yra rangos darbų pirkimų vykdymo ypatumai;
- ▶ kaip vykdoma pirkimų priežiūra;
- ▶ kokie dokumentai teikiami vertinti;
- ▶ ir kitus aspektus, kurie padėtų bendradarbiauti projekto vykdytojui ir CPVA.

Leidinys skirtas institucijoms, kurios pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą (VPĮ) yra perkančiosios organizacijos ir vykdydamos pirkimus siekia įsigyti prekes, paslaugas arba darbus projektui įgyvendinti, ir jų įsigijimo išlaidas numatoma finansuoti pagal projekto finansavimo ir administravimo sutartį. Jeigu projekto vykdytojas nėra perkančioji organizacija pagal VPĮ, jis projektui įgyvendinti skirtus pirkimus privalo vykdyti vadovaudamasis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtintu Juridinių asmenų, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal VPĮ, pirkimų vykdymo ir priežiūros tvarkos aprašu.

Kas yra projekto pirkimai?

Projekto pirkimai – tai projekto prekių, paslaugų ar darbų pirkimai, skirti 2007–2013 m. finansavimo laikotarpio projektui įgyvendinti. Pirkimo tikslas yra vadovaujantis galiojančiais norminiais dokumentais, reglamentuojančiais pirkimus, sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti reikalingas prekes, paslaugas ar darbus projektui įgyvendinti, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas.

Kokiais dokumentais būtina vadovautis vykdant projekto pirkimus?

Jeigu projekto vykdytojas yra perkančioji organizacija, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, jis, vykdydamas projekto pirkimus, privalo vadovautis šiais dokumentais:

- ▶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (Žin., 1996, Nr. 84-2000; 2006, Nr. 4-102);
- ▶ Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainodaros nustatymo metodika (patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 1S-21);
- ▶ Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodika (patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 1S-26);
- ▶ Tiekėjų kvalifikacijos vertinimo metodinėmis rekomendacijomis (patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003 m. spalio 20 d. įsakymu Nr. 1S-100);
- ▶ Kompiuterių techninių specifikacijų rengimo rekomendacijomis (patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2005 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. 1S-46);
- ▶ ir kitais dokumentais, reglamentuojančiais viešuosius pirkimus.

Perkančioji organizacija, vykdydama supaprastintus pirkimus, be nurodytųjų dokumentų turi vadovautis ir savo pasitvirtintomis taisyklėmis, kurios skelbiamos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje. Visą informaciją ir norminius dokumentus, susijusius su viešųjų pirkimų vykdymu, galima rasti interneto svetainėje www.vpt.lt.

Kas gali vykdyti projekto pirkimus?

Paprastai projekto pirkimus ir pirkimų procedūras vykdo tas asmuo, kuris yra suinteresuotas tiesiogiai gauti ir apskaityti įsigyjamą prekes, paslaugas ar darbus, būtinus projektui įgyvendinti. Projekto pirkimus gali vykdyti šie subjektai:

1 lentelė. Pirkimus vykdančiosios subjektai

Subjektas	Pastaba
Projekto vykdytojas	Jei tiesiogiai įsigyjamą prekes, paslaugas ar darbus.
Projekto partneris (-iai)	Projekto pirkimus atlieka projekto partneris (-iai), kai jis (jie) yra naudotojas (-ai) pagal projekto finansavimo ir administravimo sutartį ir siekia tiesiogiai įsigyti prekes, paslaugas ar darbus.
Įgaliojanti organizacija	Perkančioji organizacija organizuoti pirkimus ir atlikti pirkimo procedūras iki pirkimo sutarties sudarymo gali įgaluoti kitą perkančiąją organizaciją. Skiriami šie įgaliojimo privalumai: <ul style="list-style-type: none"> - didesnė įgaliosios perkančiosios organizacijos kompetencija vykdančiam pirkimui; - esant vienerūšiams pirkimams paprasčiau procedūras atlikti vienai organizacijai; - ir kt.
Centrinė perkančioji organizacija (CPO)	Perkančiosioms organizacijoms vykdyti pirkimus per CPO naudinga dėl to, kad: <ul style="list-style-type: none"> - CPO atviro konkurso būdu įvykdyti viešieji pirkimai preliminariosioms sutartims sudaryti atitinka Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktus; - naudojantis elektroniniu katalogu CPO.lt™, perkančiosioms organizacijoms sudaroma galimybė įsigyti prekes, paslaugas ir darbus, atitinkančius jų poreikius; - elektroninių įrankių naudojimas viešuosiuose pirkimuose suteikia galimybes tiekėjams ir perkančiosioms organizacijoms greitai ir patogiai keistis informacija, sudaryti užsakymo sutartis; - prekių įsigijimas yra greitesnis, kadangi perkančiajai organizacijai nebereikia vykdyti ilgų ir dažnai sudėtingų viešųjų pirkimų procedūrų; - užtikrinus konkurenciją tarp tiekėjų, siūlomos palankios kainos, todėl racionaliai naudojamos biudžeto lėšos. <p>Detalesnė informacija www.cpo.lt.</p>

Visuomet už pirkimų atitiktį teisės aktuose nustatytiems reikalavimams yra atsakingas juos vykdančiasis asmuo.

PROJEKTO PIRKIMŲ PLANAS

Kas yra projekto pirkimų planas?

Projekto pirkimų plane nurodomi visi numatomi vykdyti, vykdomi ir iki projekto finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo įvykdyti pirkimai, skirti projektui įgyvendinti, įskaitant ir pirkimus, atliekamus per centrinę perkančiąją organizaciją. Į pirkimų planą turi būti įtraukti ir pirkimai, kurie gali būti vykdomi ne pagal VPĮ, pasinaudojant įstatyme numatytomis išimtimis. Projekto pirkimai privalo būti vykdomi pagal pirkimų planą, suderintą su CPVA projekto finansavimo ir administravimo sutartyje nustatyta tvarka.

Kada ir kaip teikiamas projekto pirkimų planas CPVA?

Projekto pirkimų planą projekto vykdytojas turi pateikti CPVA per 10 darbo dienų pasirašius projekto finansavimo ir administravimo sutartį. Kitoks plano pateikimo terminas gali būti nustatytas projekto finansavimo ir administravimo sutartyje. Projekto pirkimų planas teikiamas raštu (1 egzempliorius) ir atsiunčiamas elektroniniu paštu CPVA paskirtam projektą administruojančiam darbuotojui.

Kokia projekto pirkimų plano forma?

Projekto pirkimų plano forma yra nustatyta Projektų pirkimų, vykdomų pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą, priežiūros tvarkos apraše (aprašas), kurį tvirtina CPVA direktorius įsakymu. Aprašą galima rasti interneto svetainėje www.esparama.lt ir www.cpva.lt.

Kokia informacija turi būti pateikta projekto pirkimų plane?

Pirkimų plane nurodomi planuojamų pirkimų laikotarpiai, pirkimo suma, pasirinktas pirkimo būdas ir būdo pasirinkimo argumentai, ir kita prašoma informacija. Jeigu projekto vykdytojas ar partneris turi galiojančias sutartis, pagal kurias bus deklaruojamos projekto išlaidos, pakartotinai vykdyti pirkimų procedūrų nereikia. Sudarytos sutartys turi būti nurodytos pirkimų plane, taip pat nurodyta tiksli pirkimo sutarties sudarymo data, pavadinimas ir numeris. CPVA gali paprašyti papildomos informacijos apie įvykdytus pirkimus.

2 lentelė. Projekto pirkimų plano pildymo pavyzdys

Eil. Nr.	Pirkimas projekte	Pirkimą vykdančias subjektas ¹	Pirkimo objektas ²	Pirkimo objekto vertė (Lt, be PVM) ³	Planuojamas pirkimo vykdymo laikotarpis ⁴	Pirkimo būdas ⁵	Pirkimo būdo pasirinkimo argumentai ⁶
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	
1.	Prekių ☒ Paslaugų ☐ Darbų ☐	VŠĮ „Gera žinia“	Kompiuterinės įrangos pirkimas (biudžeto eilutė 4.3)	850 000,00	2009 m. birželio mėn. – 2009 m. lapkričio mėn.	Atviras konkursas	Bendra panašių numatomų pirkimų vertė viršija tarptautinio pirkimo vertės ribą. VPĮ 42 str. 2 d. 1 p.
2.	Prekių ☐ Paslaugų ☒ Darbų ☐	VŠĮ „Gera žinia“	Techninės priežiūros paslaugų pirkimas (biudžeto eilutė 5.2)	40 000,00	2009 m. balandžio 20 d. – 2009 m. gegužės mėn.	Mažos vertės pirkimas	Bendra panašių numatomų pirkimų vertė neviršija 100 000 Lt be PVM. LR VPĮ 2 str. 15 d.
3.	Prekių ☐ Paslaugų ☐ Darbų ☒	Projekto partnerė – VŠĮ „Kita naujiena“	Rekonstrukcijos darbų pirkimas (biudžeto eilutė 3.1)	500 010,00	2009 m. gruodžio mėn. – 2010 m. vasario mėn.	Supaprastintas pirkimas	Bendra panašių numatomų pirkimų vertė viršija 100 000 Lt be PVM, bet nesiekia tarptautinio pirkimo vertės ribos. LR VPĮ 84 str. 1 d. 1 p.
4 ⁷	Prekių ☐ Paslaugų ☐ Darbų ☒	VŠĮ „Gera žinia“	Remonto darbų pirkimas (biudžeto eilutė 3.2)	70 000,00	2009 m. vasario 5 d. sutartis Nr. 001 su UAB „Statybos“	Mažos vertės pirkimas	Bendra panašių numatomų pirkimų vertė neviršija 100 000 Lt be PVM. LR VPĮ 2 str. 15 d.

¹ Nurodomas pirkimą vykdančios perkančiosios organizacijos pavadinimas. Jei pirkimas vykdomas pagal įgaliojimą arba per centrinę perkančiąją organizaciją, būtina tai nurodyti.

² Nurodomas perkamo objekto pavadinimas ir projekto biudžeto eilučių, kuriose numatytos perkamo objekto išlaidos, numeriai.

³ Nurodoma planuojama perkamo objekto vertė arba, jei pirkimas įvykdytas, faktinė sutarties vertė litais be PVM.

⁴ Nurodoma planuojama pirkimo pradžios data ir planuojama sutarties sudarymo data (kalendorinių metų ir mėnesių tikslumu). Jei pirkimas pradėtas, nurodoma faktinė pirkimo pradžios tiksli data. Jei pirkimas įvykdytas iki finansavimo ir administravimo sutarties pasirašymo, nurodoma tiksli pirkimo sutarties sudarymo data, pavadinimas ir numeris. Laukelyje pažymima, jei pirkimas vykdomas ar įvykdytas.

⁵ Pažymimas pagal VPĮ pasirinktas pirkimo būdas.

⁶ Pateikiami pirkimo būdo pasirinkimo argumentai, nurodomas VPĮ straipsnis, kuriame apibrėžiamas pasirinktas pirkimo būdas.

⁷ Projekto pirkimų planas gali būti papildomas atitinkamomis eilutėmis ir komentarais pagal poreikį. Teikiant projekto pirkimų planą, išnašos šio dokumento formoje gali būti pašalinamos.

Jei pirkimus (jų dalį) vykdo ne tik projekto vykdytojas, bet ir projekto partneris (-iai) ar įgaliotoji (-osios) organizacija (-os), pirkimų planas turi būti suderintas su pirkimus vykdančiais subjektais. Su centrine perkančiąja organizacija pirkimų plano derinti nereikia. Jei planuojama vykdyti pirkimą, kurio vertė atitinka arba viršija tarptautinio pirkimo vertės ribą, tai stulpelyje Nr. 6 nurodomas konkretus pirkimo būdas, kuriuo bus vykdomas pirkimas, pvz., atviras konkursas, konkurencinis dialogas ir kt. Jeigu bus vykdomas supaprastintas ar mažos vertės pirkimas, tokiu atveju konkrečių pirkimo būdų stulpelyje Nr. 6 nurodyti nereikia, projekto vykdytojas turi pažymėti „supaprastintas pirkimas“ ar „mažos vertės pirkimas“.

Ar gali būti keičiamas projekto pirkimų planas?

Projekto pirkimų planas gali būti keičiamas apraše nustatytais atvejais. Pirkimų planas keičiamas esant šioms sąlygoms:

- ▶ keičiama numatyta pirkimo rūšis (prekės, paslaugos, darbai);
- ▶ keičiamas pirkimą vykdančias subjektas;
- ▶ keičiamas pirkimo objektas (išskyrus kiekio pokyčius);
- ▶ keičiamas pirkimo būdas;
- ▶ numatomas naujas pirkimas.

Esant poreikiui pakeisti projekto pirkimų planą, projekto vykdytojas iki atitinkamo pirkimo pradžios pateikia CPVA vertinti patikslintą pirkimų planą. Prieš pateikiant pirkimų plano pakeitimus oficialiai įvertinti rekomenduojama iš pradžių juos suderinti su CPVA paskirtu atsakingu asmeniu.

PROJEKTO PIRKIMŲ VYKDYMAS

Kada gali būti vykdomi projekto pirkimai?

Projekto pirkimai gali būti pradėti vykdyti prieš pasirašant projekto finansavimo ir administravimo sutartį, jeigu kitaip nenumatyta projektų finansavimo sąlygų apraše. Visais atvejais su projekto pirkimu susijusių išlaidų negali būti patirta anksčiau kaip 2006 m. gruodžio 15 d. Jei projekto vykdytojas ar partneris prieš pasirašant projekto finansavimo ir administravimo sutartį turi galiojančias pirkimo sutartis, pagal kurias bus deklaruojamos projekto išlaidos, pakartotinai vykdyti pirkimų procedūrų nereikia. Per projekto įgyvendinimo laikotarpį turi būti įvykdyti visi planuoti projekto pirkimai ir patirtos su pirkimais susijusios išlaidos. Perkančioji organizacija užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.

Kaip skaičiuojama projekto pirkimo vertė?

Pirkimo vertę nusistato perkančioji organizacija, vadovaudamasi VPĮ 9 straipsnio nuostatomis ir Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodika. Nustatydamą perkamų prekių vertes perkančioji organizacija privalo atsižvelgti į Bendrajame viešųjų pirkimų žodyne (BVPŽ) nustatytas prekių grupes. BVPŽ patvirtintas Europos Parlamento ir Tarybos 2002 m. lapkričio 5 d. reglamentu (EB) Nr. 2195/2002 „Dėl bendro viešųjų pirkimų žodyno“. (Aktualią žodyno redakciją galima rasti interneto svetainėje www.vpt.lt). Paslaugų pirkimo vertė apskaičiuojama įvertinus, kuriai kategorijai priklauso perkamos paslaugos. Paslaugų kategorijos nurodytos VPĮ 2 priedėlyje. Darbų pirkimo vertės aptartos šio leidinio skyriuje „Rangos darbų pirkimų ypatumai“.

3 lentelė. Pirkimų verčių lentelė

Pirkimo pobūdis	Pirkimo rūšis	TARPTAUTINIS PIRKIMAS ¹			SUPAPRASTINTAS PIRKIMAS	MAŽOS VERTĖS PIRKIMAS
		Klasikinio sektoriaus		Komunalinio sektoriaus		
		Centrinio valstybinio administravimo sistemai priklausančių perkančiųjų organizacijų sąrašė nurodytos perkančiosios organizacijos	Centrinio valstybinio administravimo sistemai priklausančių perkančiųjų organizacijų sąrašė nenurodytos perkančiosios organizacijos	Vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srityje veikiančios perkančiosios organizacijos		
Prekės		431 600 Lt (be PVM)	666 390 Lt (be PVM)	1 336 234 Lt (be PVM)	Vertė mažesnė už nustatytas tarptautinio pirkimo vertės ribas	Vertė mažesnė kaip 100 tūkst. Lt (be PVM)
		666 390 Lt (be PVM) ²				
Paslaugos		431 600 Lt (be PVM)	666 390 Lt (be PVM)	1 336 234 Lt (be PVM)	Vertė mažesnė už nustatytas tarptautinio pirkimo vertės ribas	Vertė mažesnė kaip 100 tūkst. Lt (be PVM)
Darbai		16 728 816 Lt (be PVM)	16 728 816 Lt (be PVM)	16 728 816 Lt (be PVM)	Vertė mažesnė už nustatytas tarptautinio pirkimo vertės ribas	Vertė mažesnė kaip 500 tūkst. Lt (be PVM)

¹Tarptautinio pirkimo vertės ribas ir informaciją apie patikslintas tarptautinio pirkimo vertės ribas Viešųjų pirkimų tarnyba skelbia interneto svetainėje <https://pirkimai.eviesiejiipirkimai.lt>, todėl kiekvienu atveju perkančioji organizacija turi pasitikslinti galiojančias tarptautinių pirkimų vertės ribas

²Taikoma nustatytais atvejais, kurie skelbiami interneto svetainėje <https://pirkimai.eviesiejiipirkimai.lt>.

Ar sumuojamos įgyvendinamų Europos Sąjungos projektų ir kitų organizacijos pirkimų vertės?

Įgyvendinamų Europos Sąjungos ir kitų perkančiosios organizacijos pirkimų vertes reikia sumuoti vadovaujantis Numatomo viešojo pirkimo vertės skaičiavimo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. 1S-26.

Kokiais būdais gali būti vykdomi projekto pirkimai?

Perkančioji organizacija projekto pirkimus gali vykdyti VPĮ nustatytais būdais. VPĮ numato šiuos tarptautinių pirkimų, t. y. pirkimų, kurių vertė viršija tarptautinio pirkimo vertės ribą, būdus:

- ▶ **atviras konkursas** – pirkimo būdas, kai kiekvienas suinteresuotas tiekėjas gali pateikti pasiūlymą;
- ▶ **ribotas konkursas** – pirkimo būdas, kai paraiškas dalyvauti konkurse gali pateikti visi norintys dalyvauti konkurse tiekėjai, o pasiūlymus konkursui – tik perkančiosios organizacijos pakviesti tiekėjai;
- ▶ **konkurencinis dialogas** – pirkimo būdas, kai kiekvienas tiekėjas gali pateikti paraišką dalyvauti pirkimo procedūrose ir perkančioji organizacija veda dialogą su atrinktais kandidatais, norėdama atrinkti vieną ar keletą tinkamų, jos reikalavimus atitinkančių alternatyvių sprendinių, kurių pagrindu pasirinktus kandidatus kviečia pateikti pasiūlymus;
- ▶ **derybos: skelbiamos ir neskelbiamos** – pirkimo būdas, kai perkančioji organizacija konsultuojasi su pasirinktais tiekėjais ir su vienu ar keliais iš jų derasi dėl pirkimo sutarties sąlygų;
- ▶ kt.

Supaprastintų pirkimų būdų VPĮ nereglementuoja, todėl kiekviena perkančioji organizacija pasirenka būdus pagal pasitvirtintas taisykles.

Ar galima naudoti pavyzdinius pirkimo dokumentus?

Taip, galima. CPVA yra parengusi pavyzdinius darbų pirkimo dokumentus, kai statybos darbų projektai įgyvendinami vadovaujantis Tarptautinės inžinierių konsultantų federacijos (FIDIC) sutarties sąlygomis; juos galima rasti tinklapyje www.cpva.lt. Rekomenduojame rengiant pirkimo dokumentus taip pat vadovautis Viešųjų pirkimų tarnybos parengtais tipiniais dokumentais, kuriuos galima rasti interneto svetainėje www.vpt.lt.

IŠANKSTINIS PIRKIMO DOKUMENTŲ ĮVERTINIMAS

Kas yra išankstinis pirkimo dokumentų įvertinimas?

Išankstinis pirkimo dokumentų įvertinimas – tai CPVA atliekamas projekto vykdytojo parengtų pirkimo dokumentų įvertinimas iki atitinkamo pirkimo pradžios, siekiant atkreipti dėmesį į pirkimo dokumentuose esančius neatitikimus, kurie gali turėti įtakos išlaidų tinkamumui. CPVA, įvertinusi gautus pirkimo dokumentus, siunčia projekto vykdytojui rekomendacijas dėl dokumentų taisymo.

Kada reikia pateikti dokumentus išankstiniam įvertinimui?

Atlikti išankstinį įvertinimą pirkimo dokumentai pateikiami iki atitinkamo pirkimo pradžios, t. y. iki paskelbimo apie pirkimą. Projekto pirkimų išankstinis įvertinimas atliekamas tik pasirašius projekto finansavimo ir administravimo sutartį. Iki sutarties pasirašymo pradėtų vykdyti pirkimų išankstinis dokumentų įvertinimas neatliekamas.

Kiek trunka išankstinis įvertinimas?

CPVA pateiktus dokumentus įvertina ir pateikia projekto vykdytojui rekomendacijas dėl pirkimo dokumentų tobulinimo per 15 darbo dienų nuo dokumentų gavimo dienos. Projekto vykdytojas, teikdamas pirkimo dokumentus CPVA įvertinti ir planuodamas pirkimų pradžią, turi atsižvelgti į minėtąjį terminą ir numatyti tinkamą pirkimo pradžią.

Kokių pirkimų išankstinis įvertinimas atliekamas?

Atliekamas šių pirkimų išankstinis pirkimo dokumentų įvertinimas:

- ▶ pirkimų, kurių vertė atitinka VPĮ nustatytą tarptautinio pirkimo vertę;
- ▶ kitų pirkimų, kurių įvertinimo būtinumą nustatė CPVA, atlikusi rizikos analizę.

CPVA išankstinei pirkimų priežiūrai atrinktų pirkimų sąrašą projekto vykdytojui siunčia įvertinusi pateiktą projekto pirkimų planą.

CPVA neatlieka šių pirkimų išankstinio įvertinimo:

- ▶ pirkimų, pradėtų vykdyti iki pirkimų plano įvertinimo;
- ▶ pirkimų, kurių įvertinimo būtinumo CPVA nenustatė.

Kokius dokumentus reikia teikti CPVA išankstiniam pirkimo dokumentų įvertinimui atlikti?

Išankstiniam pirkimo dokumentų įvertinimui atlikti projekto vykdytojas pateikia šiuos dokumentus:

- ▶ parengtas pirkimo sąlygas su visais priedais;
- ▶ skelbimo projektą;
- ▶ kitus dokumentus, kurių būtinumą nustato CPVA (pavyzdžiui, techninį projektą ar jo dalis, techninio projekto ekspertizės aktą, statybos leidimą ir pan.).

Įvertinti parengtus atitinkamo pirkimo dokumentus projekto vykdytojas teikia raštu ir elektroniniu paštu CPVA priskirtam projektą administruojančiam darbuotojui.

Ar reikia patikslintus dokumentus teikti pakartotinai įvertinti?

CPVA pateikus rekomendacijas ir pasiūlymus dėl pateiktų pirkimo dokumentų tobulinimo, patikslinti dokumentai pakartotinai įvertinti neteikiami.

ĮVYKDYTŲ PIRKIMŲ VERTINIMAS

Ar vertinami įvykdyti pirkimai?

Taip. Visi projektui įgyvendinti skirti pirkimai vertinami paskesnės priežiūros metu, t. y. deklaruojant išlaidas mokėjimo prašymuose. Atliekant paskesnę pirkimų priežiūrą įvertinami ir patikrinami visi pirkimai, neatsižvelgiant į tai, ar buvo atliekamas išankstinis pirkimo dokumentų įvertinimas, ar ne. Paskesnė priežiūra atliekama vykdant projekto vykdytojų pateiktų mokėjimų prašymų, kuriuose deklaruojamos su pirkimu susijusios išlaidos, tikrinimą ir nustatant išlaidų atitiktį finansavimo reikalavimams.

Kada reikia pateikti dokumentus pirkimo įvertinimui?

Projekto vykdytojas turi pateikti su mokėjimo prašyme deklaruotomis išlaidomis susijusio įvykdyto pirkimo dokumentus. Siekiant užtikrinti spartesnį mokėjimo prašymų patikros procesą įvykdyto pirkimo dokumentai gali būti teikiami CPVA prieš pateikiant mokėjimo prašymą.

Kokius dokumentus reikia teikti CPVA pirkimo įvertinimui?

Atsižvelgiant į įvykdyto pirkimo vertę, pirkimui įvertinti pateikiami skirtingi dokumentai. Pateikiamų dokumentų kopijų sąrašas nurodomas Projektų pirkimų, vykdomų pagal VPĮ, priežiūros tvarkos apraše ir toliau esančioje lentelėje:

4 lentelė. Pirkimo įvertinimui CPVA pateikiamų dokumentų sąrašas

Tarptautiniai pirkimai	Supaprastinti pirkimai	Mažos vertės pirkimai	Pirkimai per CPO
1) Paskelbti pirkimo dokumentai su patikslinimais ir (arba) paaiškinimais (jei tokių buvo).	1) Tiekėjams pateikta techninė specifikacija su patikslinimais ir (arba) paaiškinimais, jei tokių buvo.	1) Ataskaita apie mažos vertės pirkimo procedūrą.	1) Užsakymo sutarties kopija.
2) Viešojo pirkimo–pardavimo sutartis su pakeitimais.	2) Viešojo pirkimo–pardavimo sutartis su pakeitimais.	2) Tiekėjams pateikta techninė specifikacija su patikslinimais ir (arba) paaiškinimais, jei tokių buvo.	
3) Laimėtojo pasiūlymas.	3) Laimėtojo pasiūlymas.	3) Pirkimo sutartis su pakeitimais.	
4) Prašymai tiekėjams paaiškinti pasiūlymus, jei tokių buvo.	4) Prašymai tiekėjams paaiškinti pasiūlymus, jei tokių buvo.	4) Tiekėjų skundai ir (arba) pretenzijos, jei tokių buvo.	
5) Pirkimo procedūrų ataskaita, pateikta Viešųjų pirkimų tarnybai.	5) Pirkimo procedūrų ataskaita, pateikta Viešųjų pirkimų tarnybai.		
6) Tiekėjų skundai ir (arba) pretenzijos, jei tokių buvo.	6) Tiekėjų skundai ir (arba) pretenzijos, jei tokių buvo.		
7) Viešųjų pirkimų tarnybos išvados, jei tokių buvo.	7) Viešųjų pirkimų tarnybos išvados, jei tokių buvo.		

CPVA turi teisę paprašyti projekto vykdytojo pateikti papildomą informaciją ir (arba) paaiškinimus ar dokumentus, kurie leistų įsitikinti atlikto pirkimo tinkamumu, jei pagal turimą informaciją negalima įsitikinti, kad pirkimas atliktas tinkamai. Atkreipiame dėmesį, kad projekto vykdytojas turi nedelsdamas informuoti CPVA apie tiekėjų ar trečiųjų asmenų pretenzijas, pateiktas iki pirkimo sutarties sudarymo, ir su vykdytais pirkimais ar sudarytų sutarčių įgyvendinimu susijusius ginčus ir teisinius procesus.

Kokios netinkamai įvykdyto pirkimo pasekmės?

Jei CPVA, atlikdama įvykdyto pirkimo įvertinimą, įtaria, kad pirkimo dokumentai ar pirkimo procedūra prieštarauja VPĮ ar kitų teisės aktų nuostatoms, CPVA gali pati kreiptis arba siūlyti projekto vykdytojui kreiptis į Viešųjų pirkimų tarnybą dėl išvados apie atitinkamų nuostatų atitiktį VPĮ nuostatoms pateikimo. Paaiškėjus, kad pirkimai buvo vykdomi pažeidžiant VPĮ, arba nesudarius sąlygų nustatyti, kad pirkimas buvo įvykdytas laikantis VPĮ įtvirtintų principų, atitinkamų pirkimų patirtos išlaidos ar jų dalis gali būti pripažintos netinkamomis finansuoti iš paramos lėšų.

RANGOS DARBŲ PIRKIMŲ YPATUMAI

Kas yra viešasis darbų pirkimas?

Viešasis darbų pirkimas – viešasis pirkimas, kurio dalykas yra atlikti arba kartu suprojektuoti ir atlikti darbus, atitinkančius perkančiosios organizacijos nustatytus reikalavimus. Darbas yra tam tikrų statybos darbų kaip visumos rezultatas, kuris gali savarankiškai atlikti ekonominę ar techninę funkciją.

Kaip apskaičiuojama darbų pirkimo vertė?

Darbų pirkimo vertė yra visų dėl to paties objekto sudaromų darbų pirkimo sutarčių, nesvarbu, per kokį laikotarpį jos bus sudaromos (pavyzdžiui, darbai vykdomi etapais), verčių suma. Objektu laikomas statinys su inžineriniais tinklais, kurio parengtas ir patvirtintas statybos, remonto, rekonstrukcijos ar nugriovimo projektas. Jeigu projekto nėra parengta dėl to, kad planuojama kartu su darbų pirkimu įsigyti ir projektavimo paslaugas, objektu laikomas statinys su inžineriniais tinklais, kuriam perkamos projektavimo paslaugos ir atliekami darbai. Draudžiama projektavimą skaidyti į atskirus projektus, jeigu tuo dirbtinai siekiama sumažinti pirkimų vertes ir taip išvengti atitinkamų VPĮ reikalavimų taikymo darbų pirkimui. Jeigu rengiami keli to paties statinio su inžineriniais tinklais projektai, kurių įgyvendinimo laikas panašus, skaičiuojant darbų pirkimo vertę reikia sudėti šiems keliems projektams įgyvendinti numatomų sudaryti darbų pirkimo sutarčių vertes. Jeigu projekto pagal įstatymus rengti nereikia, objektas yra statinys su inžineriniais tinklais, kuriam statyti, remontuoti, rekonstruoti ar nugriauti numatytas finansavimas (įvertinamas ir keleriems metams numatytas finansavimas).

Nustatant darbų pirkimo vertę, įskaitomos ir numatomo projektavimo bei kitų kartu perkamų paslaugų (tuo atveju, kai kartu perkamas darbų atlikimas – projektavimo, projekto vykdymo priežiūros, ekspertizės atlikimo ir kitos paslaugos) vertės ir darbams reikalingų prekių, kurias rangovui pateikia perkančioji organizacija, numatomos vertės.

Kokiu pirkimo būdu gali būti vykdomi darbų pirkimai?

Darbų pirkimo būdo pasirinkimas priklauso nuo planuojamų atlikti darbų vertės. Vadovaujantis VPĮ, darbų pirkimai, atsižvelgiant į pirkimo vertę, gali būti vykdomi šiais būdais:

5 lentelė. Darbų pirkimų būdai

Pirkimo vertė	Pirkimo rūšis	Pirkimo būdas
Ne mažesnė kaip 16 728 816,00 Lt be PVM	Tarptautinis pirkimas	1) Atviras konkursas; 2) ribotas konkursas; 3) konkurencinis dialogas; 4) derybos: skebiamos ir neskelbiamos.
Mažesnė už 16 728 816,00 Lt be PVM	Supaprastintas pirkimas	Pirkimo būdai apibrėžiami perkančiosios organizacijos pasitvirtintose supaprastintų pirkimų taisyklėse.
Mažesnė už 500 000,00 Lt be PVM	Mažos vertės pirkimas	Pirkimo būdai apibrėžiami perkančiosios organizacijos pasitvirtintose supaprastintų pirkimų taisyklėse.

Kas sudaro darbų pirkimo dokumentus?

Pirkimo dokumentai – perkančiosios organizacijos skelbiami ar pateikiami tiekėjams dokumentai, apibūdinantys perkamą objektą ir pirkimo sąlygas: skelbimas, kvietimas, statinio projektas (paprastai techninio projekto pagrindinės dalys: aiškinamasis raštas, techninė specifikacija, brėžiniai, sąnaudų kiekių žiniaraščiai), aprašomieji dokumentai, kiti dokumentai ir jų paaiškinimai. Pirkimo dokumentuose pateikiamos pirkimo sutarties sąlygos, taip pat sutarties projektas, jeigu jis parengtas. Jei yra parengtas statinio techninis projektas, techninė užduotis pirkimo dokumentuose formuojama remiantis parengtais dokumentais. Jei statinio projekto dokumentuose yra prieštaravimų, tai dokumentų viršenybė nustatoma taip:

- ▶ techninės specifikacijos;
- ▶ aiškinamieji raštai;
- ▶ brėžiniai;
- ▶ sąnaudų kiekių žiniaraščiai.

Pirkimo dokumentuose pateikiamas tiksliai ir konkrečiai suformuotas planuojamos rangos sutarties objektas – numatomų darbų apimtis, keliami kokybės ir kt. reikalavimai. Vykdamas pirkimą siekiama pagal nustatytus kvalifikacinės atrankos ir pasiūlymų vertinimo kriterijus parinkti naudingiausią rangovą darbams atlikti ir sudaryti statybos darbų rangos sutartį numatytiems darbams atlikti.

Visais atvejais pirkimo dokumentus pasirengia pats projekto vykdytojas, vadovaudamasis VPĮ nuostatomis, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir atsižvelgdamas į projekto finansavimo ir administravimo sutarties nuostatas. Projekto vykdytojas, rengdamas pirkimo dokumentus, gali vadovautis CPVA parengtais ir www.cpva.lt skelbiamais standartinių pirkimo dokumentų pavyzdžiais.

Ar galima statybos darbus pirkti kartu su projektavimo darbais?

Taip, galima. Projektavimo ir rangos darbų pirkimas dažniausiai vykdomas atliekant inžinerinius darbus, elektros, mechanikos ir infrastruktūros projektams, kai užsakovui nėra svarbūs atskiri darbų ar medžiagų elementai, o reikia tikslesnės galutinės kainos bei atlikimo laiko, ir rangovas prisiima visą atsakomybę už statybos projektavimą ir statybą. Šiuo būdu dažniausiai statomi tokie objektai kaip miesto nuotekų valymo įrenginiai, vandentiekio sistemos, elektros pastotės.

Ar galima statybos darbus pirkti kartu su technine priežiūra?

Vadovaujantis STR 1.09.05:2002 „Statinio statybos techninė priežiūra“, draudžiama sudaryti sutartį techninei priežiūrai atlikti su to statinio statybos rangovu ar jo struktūroje dirbančiais fiziniiais asmenimis.

Ar galima darbus pirkti pagal FIDIC?

Taip, galima. FIDIC – tai Tarptautinė inžinierių konsultantų federacija. Sutarties sąlygos – Europos šalių daug metų kaupos patirties sudarant statybos darbų sutartis rezultatas. Šios sąlygos pravers rengiant statybos darbų konkursus ir sudarant sutartis. Lietuvoje FIDIC parengti dokumentai taikomi Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Statybos techninių reglamentų STR 1.05.06:2002, STR 1.08.02:2002 ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. rugpjūčio 18 d. įsakymo Nr.260 nustatyta tvarka.

Kokie bendros kainos ir vienetinių įkainių sutarčių privalumai ir trūkumai?

Bendros kainos sutartyse nustatoma viena kaina, ji nekeičiama per visą sutarties laikotarpį. Rekomenduojama šį metodą taikyti tada, kai iš anksto galima pakankamai tiksliai nustatyti darbų kiekius ir kainas.

Vienetinių įkainių sutartyse nustatoma darbų matavimo vieneto kaina. Taikoma, kai perkančioji organizacija iš anksto negali apibrėžti darbų kiekio, o dalyvis gali iš anksto be didesnės rizikos nustatyti įkainius.

Vienetinių įkainių sutartyse galutinė darbų kaina gali kisti atsižvelgiant į atliktų darbų kiekius. Bendros kainos atveju nustatoma viena galutinė darbų kaina. Pastarasis sutarties tipas yra patogus viešojo sektoriaus dalyviams, nes sutarties sąlygose nustatoma maksimali galutinė darbų kaina, kurią užsakovas privalės sumokėti už visus sutartyje numatytus atlikti darbus.

Ar reikia rangos darbų sutartyse numatyti rezervą?

Statybos darbai yra sudėtingas, kompleksinis ir dažnai skirtingų rūšių veiklą apimantis procesas, todėl dažnai sudėtinga tiksliai įvertinti visus darbus ir išlaidas.

Užsakovo rezervas yra statytojo numatyta būtinų rangos sutarčiai įvykdyti lėšų suma, skirta iš anksto nenumatytoms išlaidoms padengti. Tokių išlaidų gali atsirasti dėl projekto sprendinių tikslinimo, dėl projekte nenumatytų ar į kainos skaičiavimus neįtrauktų, tačiau būtinų statiniui pastatyti papildomų darbų išlaidų, ir kitais objektyviomis priežastimis pagrįstais ar pasikeitusių aplinkybių sąlygojamais atvejais.

Įtraukti užsakovo rezervą į pirkimo sutartis nėra gera praktika, kadangi rangos darbų sutarties sudarymo metu nėra žinoma, ar bus papildomų darbų, nenumatytų išlaidų poreikis, negalima įvertinti jų dydžio. Papildomus darbus pirkimą vykdančiam subjektui gali pirkti pagal VPĮ.

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Sanglaudos fondas

Leidiny „Projekto pirkimai“

Leidiny „Mokėjimo
prašymai ir ataskaitos“

Leidiny „Projekto priežiūra“

Leidiny „Viešinimas“